

Hiábavalóvá lett áldások

Lekció: Mt 6,24-34/Textus: Zsolt 127

2017. december 17.

Bevezetés

Három héttel ezelőtt, pont advent első vasárnapja előtt volt világszerte Black Friday. Szimbolikus visszagondolni most arra a napra, hogy milyen is az emberi szív. Sok videót és posztot láthattunk facebookon, hogy az emberek izgalommal állnak tömegekben a zárt ajtók előtt, de amint elkezd felmenni a kirakat ajtaja tódulnak, rohannak be. Szimbolikus volt, hogy az emberi szíve mennyire berendezkedett arra, hogy birtokoljon, megszerezzen, ragaszkodjon, valamihez, ami számára fontos. Talán azzal a nappal kezdődött el adventtel párhuzamosan egy másik időszak is. A karácsonyra felkészülés időszaka, családi, emberi szempontból. Előkészületek, ajándékok, tennivalók, szervezések. Black Friday és advent párhuzamosan kezdődött el, de míg az egyik arról szól, hogy tenni, tenni megszerezni, addig a másik az ellentétére hív, elcsendesedni, megállni, VÁRNI. Várni Jézust, aki eljött és újra eljön. Két ellentét, ami minden évben párhuzamosan fut ebben az időszakban. Aznap és az előző héten is elém került a 127. zsoltár, ami megérintett. Elgondolkodtatott, hogy vajon mi az ember dolga és mi Istené, mi az, ami az embernek fontos és mi az, ami Istennek. Mi az, amiért annyit izgulunk, aggódunk, gürcölünk teszünk szervezünk és mégsem lesz belőle áldás.

Ha belegondolunk, hogy milyen volt az előző hetünk, valószínűleg közös bennünk, hogy rengeteg teendő vett körbe minket és a karácsony közeledtével érezzük már, hogy ez a nyomás nem fog változni. Adventben párhuzamos valóságban élünk és az ünnep és a készülődés már összemosódik. Előkészülünk, felerősödnek az érzelmek, félelmek, korán kelünk, keveset alszunk, készülünk. Ebben az időszakban állít meg ez a zsoltár.

1. Hiábavaló a munka Isten nélkül

Ez egy zarándokzsoltár. Akkor énekelték és imádkozták a zarándokok, amikor egyre közelebb kerültek az ünnephez, elkezdtek készülődni, elindulni az ünnep középpontja Jeruzsálem felé. Számukra is egy ünnepre készülődésben hangzik ez a zsoltár. Nem tudom volt-e olyan pont ebben a felkészülési időben, adventben, az év végében, amikor megálltál és azt mondtad, ezt már nem bírom, ez túl sok, nem fog menni magamtól. Fáradt vagyok, kimerült, túl sokat dolgoztam, túl sok a fáradtság, kevés az alvás. Ebben a helyzetben szólal meg ez a figyelmeztetés Dávid királytól, aki fiának Salamonnak címzi ezt a bölcsességet. Ebben a helyzetben szól hozzánk ez az imádság, a 127. zsoltár. Az eredeti fordítás kifejezőbb, mint a magyar: „Hacsak az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők... Hacsak az Úr nem őrzi a várost, hiába óvják azt az örök. Dávid figyelmeztet, hogy van feladat, van munka Salamon számára. Építenie kell a templomot, azt az országot, amit Dávid megszerzett, őrizni kell. Nem a feladatok fölöslegességére vagy feladására hív, hanem kiemeli, hogy mindezen kötelességek és kötelezettségek mellett mi az, ami a fontos. Arra figyelmeztet a zsoltáríró, hogy mindez hiábavaló, ha az Úr nem építi azt a házat és nem őrzi a várost.

Persze nem felment ez a zsoltár a felelősség és munka alól. Az életben maradáshoz szükséges két legfontosabb foglalkozásokról van itt szó. És alapvető a zsoltárban, hogy nem a munka elől kell menekülni, hanem az értelmetlen fáradtság elől. A legfontosabb munkák egyikét emeli ki és

alapvetőnek kezeli, hogy a munkás dolgozik, az ő a helyén van bármilyen területet is jelentsen ez a mai értelmezésben. Diákoknak vizsgaidőszakot, munkahelyeken az év végi határidőket, családi felkészüléseket, látogatásokat, beteg gondozást, vagy bármely munkát, ami ránk vár. Nem az építő munkájának hiányában van Isten áldása, hanem az ő helytállásuk mellett van áldása Istennek. Viszont hiába állnak helyt, ha az Úr áldása nem kíséri azt. Salamon életében is ezek feladatok, hogy felépítse a templomot, védje azt a várost, amit az apja meghódított. Az Apa tanácsa, hogy nézzen Istenre mindabban, amit tesz, különben hiábavaló lesz mindez.

A zsoltár figyelmeztet, hogy ez az életmód nem eredmény nélküli, hanem értelem nélküli lesz. Mert eredménye van. Csak figyelmeztet, hogy az eredmény fáradtsággal szerzett kenyér lesz és izzadságszagú. Figyelmeztet, hogy hiába lesz a korán kelés és a későn fekvés. Nem az ember felelősségéről és szerepéről szól ez a zsoltár, nem azt akarja kibebíteni, hanem Isten szerepéről az ember életében. Azaz az igyekezet egy szép dolog adventben is, csak semmi értelme önmagában. Lehet nagyon zsúfolt adventi időszakunk, lehet kevés alvás a sok készülés miatt, lehet sok alkalom és program, lehet helytállás a sok tennivaló között, de mindez hiábavaló fáradozás, ha az Úr nem építi mindezt és nincs rajta az áldása.

A zsoltár megállásra kényszerít és tükröt tart adventben. Megállásra kényszerített engem is. És arra vágytam ebben az időszakban, amit a következő vers is kifejez, a 2. vers: „akit az Úr szeret annak álmában is ad eleget”. De kit szeret az Úr? Hogyan tudom elérni, hogy én is ebben az állapotban legyek és az Úr szeressen engem?

Két fontos dolog van ezzel kapcsolatban. Az első, hogy akit az ÚR szeret, az elfogadja, hogy álmában is ad eleget, azaz áldás van rajta és lehet rajta tőle és a teljesítményétől teljesen függetlenül. Akkor is, mikor alszik, az Úr vele van, hathat a kapcsolataira, formálja az életét anélkül, hogy az érintett bármit is tenne. A magától növekedő vetés példázata szépen szimbolizálja ezt (Márk 4:26): „Az ember magot vet a földbe, azután alszik és felkel éjjel és nappal, a mag sarjad és nő, az ember pedig nem tudja, hogyan, Magától terem a föld.” Az az ember, akinek az Úr álmában is eleget ad, ráébred arra, hogy nem tudja hogyan de az Úr áldása és növekedése kíséri és kísérheti. És sem a magától növekedő vetés példázata, se a 127. zsoltár nem szabadít ki a mostani időszakunkból. Arra hívja fel a figyelmet, hogy mindez eredménnyel teli, de értelmetlen lesz vagy értelemmel teli és egyben eredménnyel teli is. A zsoltár az ember és Isten kapcsolatáról beszél és fókuszba állítja, hogy mi történik abban a fáradozásban, amikor Isten kerül a középpontba, mi történik akkor, amikor fáradozik az építő, de az Úr áldása is kíséri. Az ember akkor hasonlít leginkább Istenre, mikor dolgozik, mert teremt, csakúgy, mint az alkotója. De Isten mikor a képmására teremtett nemcsak arra hívott, hogy dolgozzunk, létrehozzunk, uralkodjunk, hanem arra is, hogy pihenjünk a nyugalom napján. A kettő egymás nélkül nem megy, és hiába akarja ezt kispórolni bárki, figyelmeztet a zsoltár, hogy az Úr nem az éjt-nappallá tévő munkát áldja meg.

A másik fontos tényező a 2. verssel kapcsolatban. hogy a zsoltáríró rámutat arra, hogy az ember életében a tenni akarásból rengeteg aggodalom fakad és ez az aggodalom megköthet abban, hogy észre vegye az Úr akaratát, keresse az ő áldását. Ez a másik tényező, ami elválaszthat az áldásaitól.

- Aggódunk, hogy be tudjuk-e fejezni határidőkre a feladatainkat, kimutatásainkat, jelentéseket, zárásokat
- Aggódunk, hogy a következő hét teendői, hogy fognak 7 napba beleférni családostul?
- Aggódunk, hogy mire eljutunk a következő hétvégéig már annyira sok lesz, hogy nem fogjuk bírni az ünnepeket.

- Aggódunk, hogy mindezekben hogyan tudunk elcsendesedni, az Úr előtt lenni.

Aggódik, hogy minden rendben lesz-e, aggódik, hogy mindent megtett-e, aggódik, hogy elég lesz-e ő maga mindehhez, aggódik, hogy bármi más külső tényező el ne rontsa mindazt, amibe befektetett. Aggódik a családban, hogy túl kevés időt tölt otthon.

Az ember aggódik, mert minden tényező törékeny körülötte. Aggodalma pedig ahhoz vezet, hogy egyre többet akar tenni, hogy a teendők végére érjen, hogy csökkenjen, ami miatt aggódhat. De ez az ördögi körforgás egyre inkább elszigeteli a külvilágtól, begubózódik és nem tud kiszabadulni már belőle. Egyre inkább védeni akarja magát, amit pedig úgy tud, ha egyre több dolgot ő maga csinál. Ebből a körforgásból viszont kimarad végül Isten, mert bezárul, mert minden mást, mindenki mást kiszorít a körből ez a gondolkodás. Ez az aggodás viszont túlhajszoláshoz vezet adventben, év végén, karácsonyra készüléskor. Ebben a helyzetben fogalmazza meg válaszul a zsoltáríró ezt az imádságot, ami neki is tapasztalata. Minél elfoglaltabbak vagyunk, annál inkább fáradunk és annál inkább hagyjuk ki Istent a mindennapjainkból.

Aki elfogadja, hogy Isten álmában is adhat eleget és aki felismeri ezt az aggodás spirált az tud belépni abba az elengedésbe, ami azzal jár, hogy az Úr álmában is ad eleget, mert szeret. Olyan szép az aggodásra és az elfogadásra az a tény, hogy akiről szó van itt, Salamon maga is álmában kapja a bölcsességet. És szintén szép, hogy ebben az élethelyzetben szólal meg az az ige is, amit felolvastunk a lekción: (Mt 6:33 kk)- Ne aggódjatok tehát, és ne kérdezzétek: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltünk magunkra?.. ;a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre. Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mindezek ráadásul megadatnak majd nektek. Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja. Isten gyermekeiként körbevesz minket az aggodalom, mert látjuk a hatalmas teendőt. De nem látjuk, hogy ez a teendő halom, ami hatalmas tengerként, hullámként magasodik elénk, nem mind ránk hullik, mert olyan Istenünk van, aki képes volt ilyen tengereket, hullámokat kettéválasztani, vizeket megállítani és az áldása pontosan az ő erejének megnyilvánulása.

Akit az Úr szeret, annak álmában is ad eleget. Emberé a munka, de Istené az áldás.

2. A gyermek is Isten ajándéka

A zsoltár folytatódik a 3. versben és áttér Isten ajándékaira és abból is egyre külön! Elénk jön, hogy a gyermek ajándék. Az nem az emberen múlik, hogy gyermekáldásban részesül-e, mert ez egy ajándék és jutalom Istentől. Hiába fáradozik akár a nevelésén, akár a vállalásán ez az anyaméh jutalma. Az ószövetség idején ezt tekintették a legkülönlegesebb ajándéknak, de nem hallgatja el a Biblia, hogy Istennek rengeteg ajándéka van és azokkal megajándékoz még akkor is, ha valamelyikből nem értjük miért, de nem részesülünk. Nem elfelejt, hanem mást ad, ad eleget, ad szeretet, és valóban szeret. A zsoltáríró arról beszél, hogy Isten ajándéka a gyermek. Egyrésztől kihangsúlyozza, hogy amennyiben bárhol gyermek születik az ajándék, nem érdem. Ezek az ajándékok pedig Istennél vannak és tőle jönnek. De nem azért kapjuk az ajándékokat, hogy azok a mieink legyenek, hanem azért, hogy talentumként / ránk bízott feladatként használjuk ezeket. A zsoltáros szava így szól: Az Úr ajándéka a gyermek. Ilyenkor valamiért automatikusan arra gondolunk kizárólag, hogy a mi gyermekünk az Úr ajándéka, de a zsoltáros minden gyermekre mondja ezt. És a zsoltáros arra hív, hogy magunkra, mint Isten gyermekeire is így tekintsünk, mint ajándékokra. Hálával tekintsünk a teremtőnk felé, mert az, hogy mi ma itt ülhetünk közösen, mindannyian életben vagyunk az az ő ajándéka számunkra.

Nemcsak az a gyermek, aki most született vagy fog születni, hanem azok is mind gyermekek Isten szemében, akik most itt ülnek. ÉS Isten így tekint ránk és azt mondja, hogy ajándék az, aki te vagy. És itt álljunk meg egy szóra gyülekezetként, őszintén egymás előtt. Közösen hordozzuk azt a nehézséget, azt a helyzetet, hogy tudjuk többek szeretnének gyermeket, de mégsem lehet nekik és az ilyen pillanatok, az ünnep felerősítheti ezeket a fájdalmakat. Ezt közösen hordozzuk, ebben nem akarunk senkit egyedül hagyni, ezért közösen akarunk imádkozni, ezt a fájdalmat hordozzuk és támaszok, erős közösség akarunk ebben lenni, akik egymás terheit igenis hordozzák.

Hadd mondjam ki, hogy nagyon becsülöm azokat, akik ebben küzdenek és időről azt is kifejezik, hogy milyen nehéz, de azt is kifejezik, hogy érzik, hogy beállhatnak olyan szolgálatba olyan területre, ahol kapnak, ahol Isten szeretetét tapasztalják. Ez nem azt jelenti, hogy nem lesz kevésbé fájdalmas, de jelenti, hogy Isten igenis ajándékozza őket is más területeken. A Biblia több ajándékról is beszél (lelki ajándékok / lélek gyümölcsei) és ezeknél is azt látjuk, hogy mindenki ajándékba kapja és azzal sáfárkodik, ami rá van bízva. Nem különbséget akar tenni vagy szétválasztani ez a zsoltár, hogy kinek lehet, kinek nem, Isten igazsága mit enged meg és mit nem, hanem felhívni a figyelmet, hogy Isten ajándéka a gyermek és csak akkor olyan a növekvő serdülő ifjú, mint hős kezében a nyíl, ha ilyen ajándékként tekint a gyermekre. Különbözik a nevelés, a szülői feladatok is lehetnek hiábavaló fáradságok, sőt húsba vágóan fáradsággal szerzett kenyerék a korán kelés és későn fekvés miatt. Bizony az Úr ajándéka a gyermek is, az anyaméh gyümölcse jutalom. De jutalom a gyermek mellett az a sok ajándék is, amit Isten többeknek ad. Jutalom a bölcsesség, amit Salamon álmában kap, jutalom és jutalmak a lelki ajándékok is, amik a gyülekezetünkben is különbözőek, és mégis ezek szerint szolgálunk. És mindezek mellett lehetőségünk van imádságban egymást hordozni és ezt meg is fogjuk tenni ma is pontosan az ilyen nehéz helyzetek miatt.

3. De akkor ki nem szégyenül meg, mi nem hiábavaló?

Ez a zsoltár egy boldogmondással zárul. Boldog az az ember, aki ilyenekkel tölti meg a tegzét, máshogy fogalmazva meg: áldás van azon az emberen, aki ilyenekkel tölti meg a tegzét. Az egyetlen vigasztalás az lehet, hogy az nem szégyenül meg, annak nem lesz hiábavalóság a munkája, fáradozása, aki Istenben bíz. És ez azért valóság, mert az az ember, akinek ez az identitása - hogy Istenben bíz - az tudja meglátni, hogy valóban kegyelemből él, ő Krisztus által elfogadott, Krisztus váltsága miatt élhet minden percben megváltottként, szabadként. Mert bíz abban, hogy az a kegyelem igaz rá, hogy a szabadítás rá is vonatkozik és mindarra, ami körbeveszi az életét, fáradozását. Akkor tudunk megváltoztatni, igazán elengedni, ha meglátjuk, hogy mi magunk is elfogadottak vagyunk. Ez az identitásunk, hogy szabadok lehetünk. Adventben, a készülésben, várakozásban olyan nagy a törekvés, hogy az évnek legalább ebben az ünnepi részében minden rendben legyen, ha már ennyit készültünk, akkor békés és áldott legyen. Olyan sok pontosan a megkötöttség, elvárás, görcs sok-sok tekintetben, hogy ilyenkor a legnehezebb szabadulni és szabadulást találni.

Jézus születése után 33 évvel a kor emberei annyira szerették volna maguk megoldani az összes problémájukat, és hasonlóan görcsösen ragaszkodtak a sok teendőhöz, ami megkötözte őket. Inkább vállalták a fáradozást, mintsem feltekintsenek arra, aki megváltást, szabadulást hozott ott nekik helyben. Inkább beállították Jézust magát hiábavalónak, hiteltelennek, csak hogy az ő rendszerük ne sérüljön. És Jézus volt az egyetlen, aki azt mondta, hogy bár elhagyott mindenki, és mindenki hiábavalónak látja most az életét, küldetését, mégis vállalta, hogy ezeknek az embereknek szabadulást hozzon. Jézus mégis vállalta a kereszthalált, azért, mert akkor is szabadítóként akart jelen

lenni, amikor mindenki más ezt hiábavalónak gondolta körülötte. Azokért halt meg, akik azt gondolták, hogy nélküle megoldják, akik Őt magát tartották hiábavalónak. Az emberek mind elfelejtkeztek róla és ő még ekkor sem felejtkezett el róluk. Egyedül ő fordult az Atyához a Getsemáné kertjében, virrasztott és könyörgött, hogy az Atya legyen vele és vegye el ezt a poharat, ha lehetséges. De az Atya áldását, akaratát kereste ebben. És nem magáért, hanem azokért az emberekért, akik nem vették észre, hogy az egész életük ő nélküle hiábavaló fáradozás.

Befejezés

Ez a zsoltár megállít adventben, sok mindenben tükröt tart, sok mindenben fájdalmas. De arra is rávilágít, hogy a fáradozásaink mellett van szabadítás és szabadító, aki mindezek mellett, benne tud áldást hozni és szeretetéből fakadóan teszi is. Úgy készülünk ebben az ünnepben, hogy ne kihagyjuk mindezekből Istent, hanem keressük, hogy mit jelent az Ő áldása alatt élni. Az az evangélium, a jó hír, hogy Isten építi a házat. Az Úr a képmására teremtett mindannyiunkat. A szentlélek templomai vagyunk, az ő szeretetének hordozói. Mivel pedig szeret bennünket, ebből fakad, hogy csakis tőle jön az épülésünk, csak ő áldja meg és építi a gyülekezetünket, családjunkat, kapcsolatainkat és a várakozásunkat is. Ámen!